

Kvalitet på registrering av tvang

Hvordan kan vi vise hva vi gjør

Akuttnettverket. Samling 4. april 2017. Holmen

Oddvar Sæther

Klinikkdirektør

Klinikk for psykisk helse – psykiatri og avhengighet

○ Respekt ○ Faglig dyktighet ○ Tilgjengelighet ○ Engasjement

Hva er det dagsaktuelle bildet av psykisk helsevern?

SKUP
Stiftelsen for en Kritisk og Undersøkende Presse

Nyheter Program SKUP 2017 Arrangementer SKUP-prisen Metoderapporter Verktøy Informasjon

VG og Psykiatriavsløringen er årets vinner av SKUP-prisen

Av: THERESE DOKSHEIM | 1. april 2017 View as "Clean Read"

[Tweet](#) [Print](#)

Årets SKUP-pris går til VGs [Psykiatriavsløring](#), av Synnøve Åsebø og Mona Grivi Norman.

Det annonserte SKUP-styreleder Bernt Olufsen under gallamiddagen på Quality hotell i Tønsberg, seint lørdag kveld.

Grivi Normann og Åsebø har gjennomgått tusenvis av håndskrevne tvangsløgger i norsk psykiatri, og avslørt omfattende og ulovlig beltebruk.

– Sjelden har vi sett et prosjekt som så til de

Tvang

- Opplevd
- Formell
  - Innleggelse/Opphold
  - Tvangsbehandling
  - Tvangsmidler
    - Kortvarig holding
    - Korttidsvirkende medisiner
    - Mekaniske tvangsmidler
    - Isolasjon

Hva skal vi bruke dataene til?

- Dokumentasjon av praksis
- Virksomhetsrapportering?
- Sammenligning med andre?

- Til kvalitetsutvikling?

- Kvalitative data
  - «Bruker spør bruker»
  - Pasientopplevd tvangsbruk
  - Pasienttilfredsundersøkelser
- Kvantitative data
  - Virksomhetsdata
    - Månedlige foretaksrapporter
    - Registreringer på enhet/avdeling/team

Registrering av bruk av tvangsmidler

- Faglig forsvarlig praksis
  - Omfang
  - Faglig begrunnelse
  - Konsistens
    - Lik praksis uavhengig av hvem som utfører – til enhver tid

Utsiktet variasjon

- Det viktigste målet i forbedringsarbeid er å redusere variasjon
  - Fra sted til sted
    - Rater
  - Fra tid til tid
    - Tidsserier

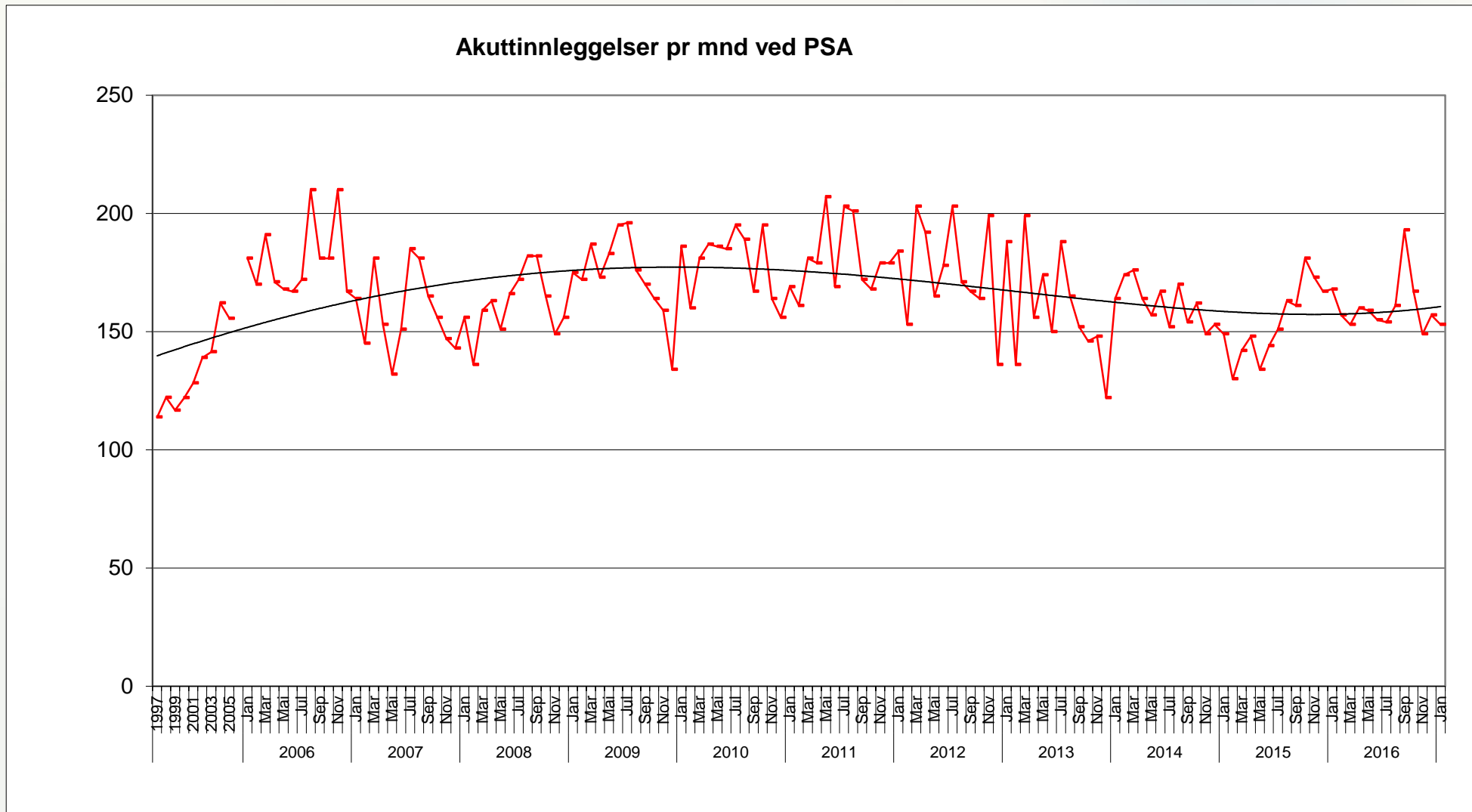
Eksempel fra Sørlandet sykehus

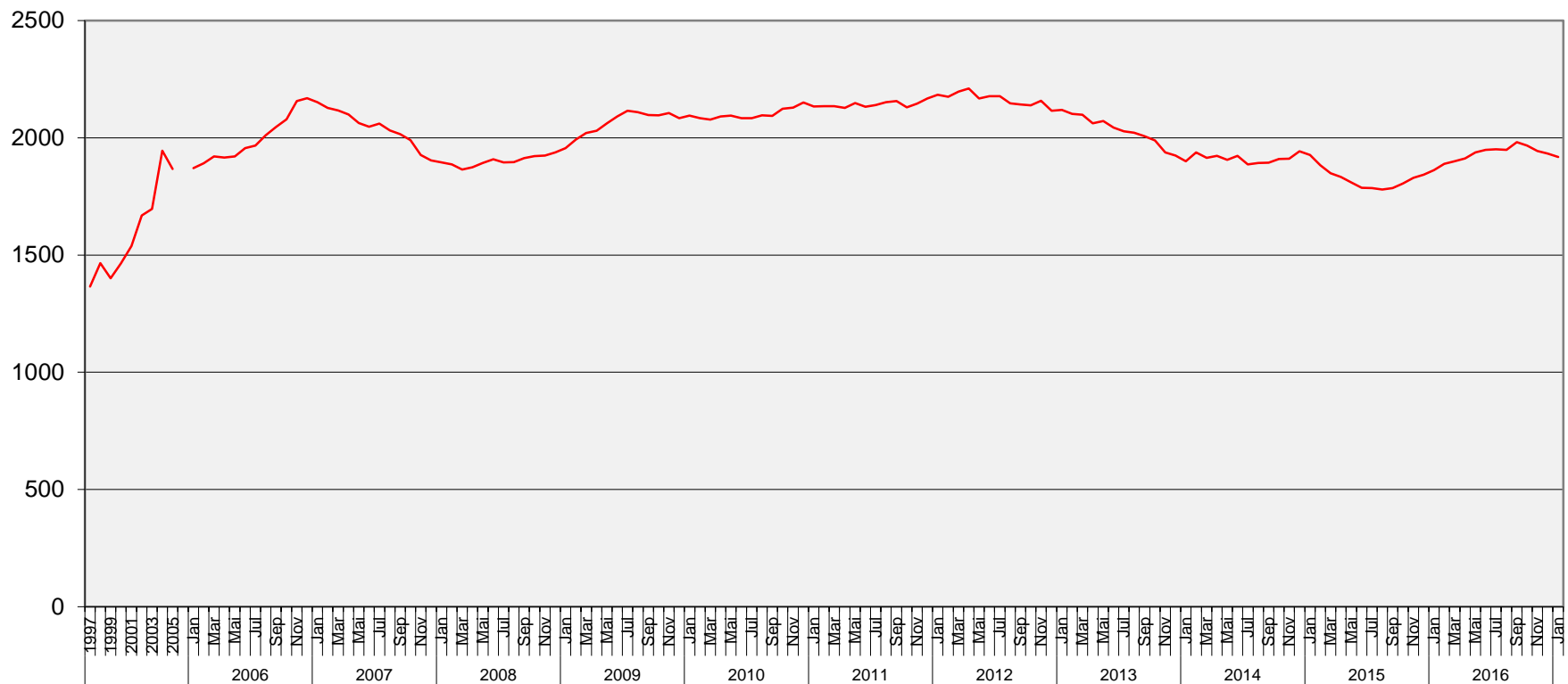
A R E N D A L

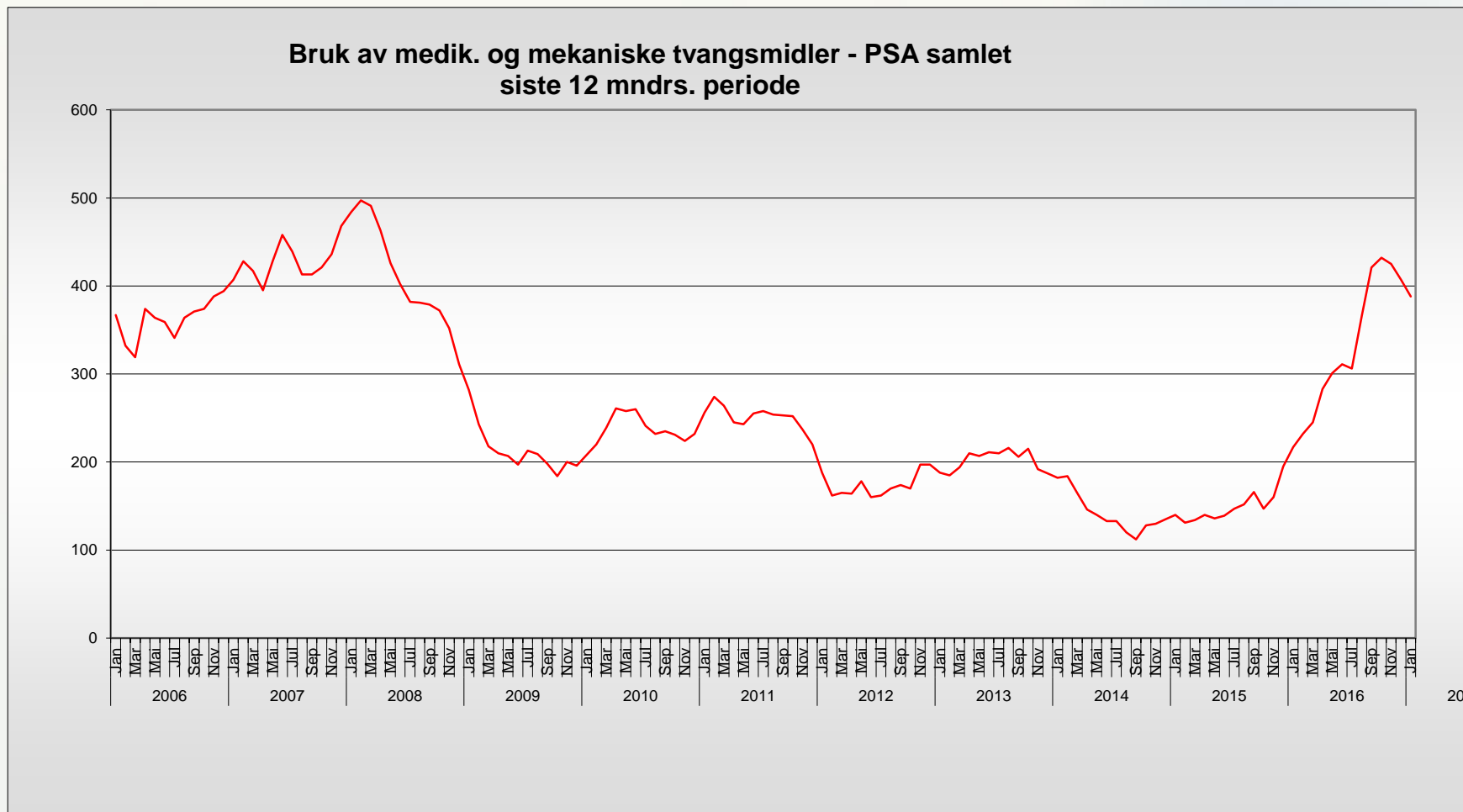
Skjerming § 4-3	Nye hendelser
Tvangsbehandling § 4-4	Unike personer
	Totalt antall nye vedtak om behandling med medisiner
	Totalt antall nye vedtak om behandling med ernæring
	Andel av nye vedtak § 4-4 med tilsidesettelse av frister
Forbind. m/ omverden § 4-5	Kontrollundersøkelse etter 3 mndr
	Fornyelse av vedtak etter 12 mndr
Undersøk. av rom/ eiendeler § 4-6	Nye hendelser
	Unike personer
Beslag § 4-7	Nye hendelser
	Unike personer
Urinprøve § 4-7 a	Nye hendelser
	Unike personer
Tvangsmidler § 4-8	Nye hendelser
	Unike personer
	Tid (minutter) belteseng brukt
	Mekanisk tvangsmiddel
	Nye hendelser
	Unike personer
	Medisiner som tvangsmiddel
	Nye hendelser
	Unike personer
	Kortvaring holding
Tid pr. hendelse belteseng Arendal	
Tid belteseng siste 12 mndr PSA Kristiansand	

		Skjerming § 4-3		Tvangsbehandling § 4-4				Forbind. m/ omverden § 4-5		Undersøk. av rom/ eiendeler § 4-6		Beslag § 4-7		Urinprøve § 4-7 a		Tvangsmidler § 4-8									
		Nye hendelser	Unike personer	Totalt antall nye vedtak om behandling med medisiner		Totalt antall nye vedtak om behandling med ernæring Andel av nye vedtak § 4-4 med tilsidesettelse av frister		Kontrollundersøkelse etter 3 mndr	Fornyelse av vedtak etter 12 mndr	Nye hendelser	Unike personer	Nye hendelser	Unike personer	Nye hendelser	Unike personer	Nye hendelser	Unike personer	Nye hendelser	Unike personer	Tid (minutter) belteseng brukt	Nye hendelser	Unike personer	Nye hendelser	Unike personer	Kortvaring holding
2017	Jan	3	2	1	0	2	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1395	0	0	0	0	1395	
	Feb	9	6	5	0	5	4	2	1	0	0	0	0	0	0	0	3	2	695	3	1	2	1	232	
	Mar	2	2	1	1	0	5	1	0	0	1	1	1	1	0	0	5	2	880	4	1	1	1	176	
	Apr																								
	Mai																								
	Jun																								
	Jul																								
	Aug																								
	Sep																								
	Okt																								
	Nov																								
	Des																								

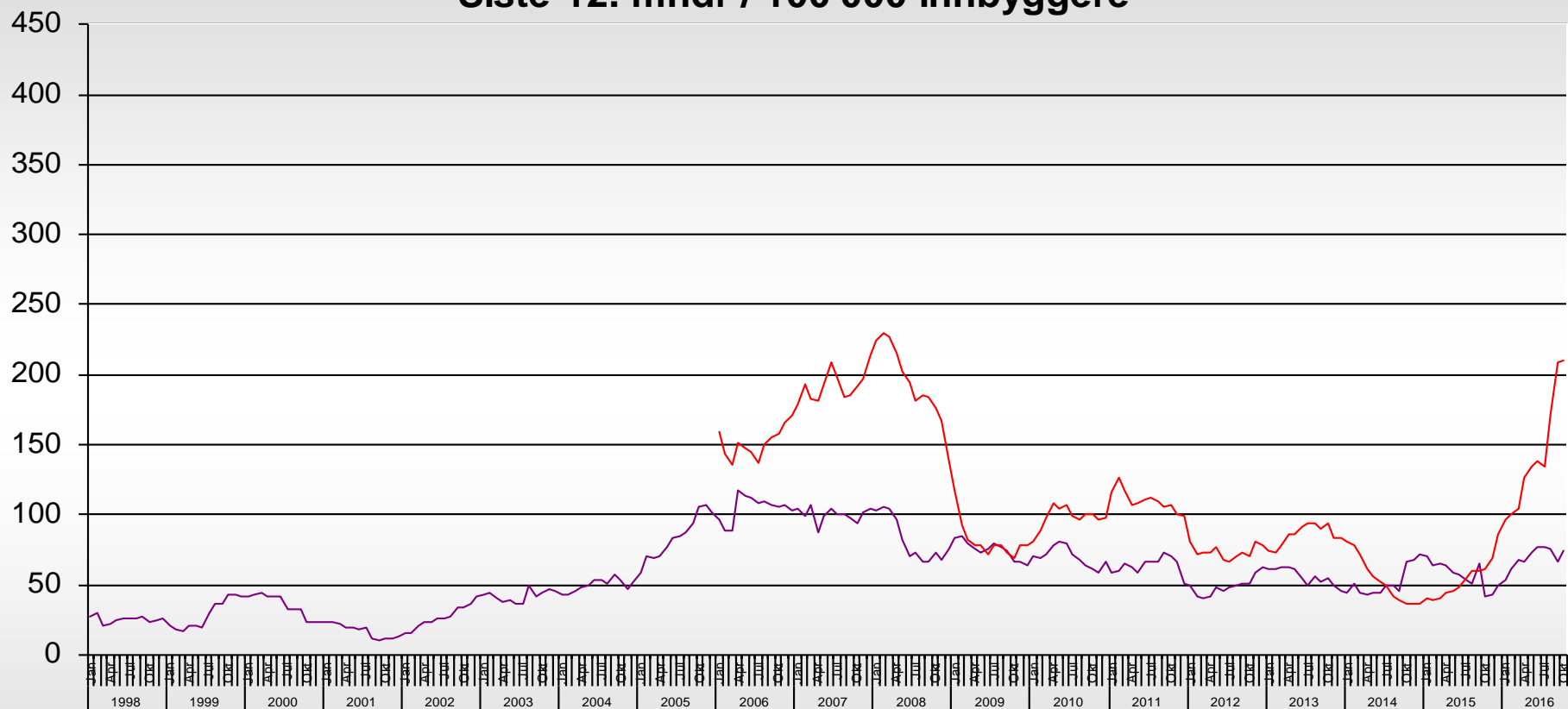
Akuttinnleggelser PSA Samlet siste 12 mndr periode (glidende gj.snitt)

Klinikkdirektør Oddvar Sæther,
Klinikk for psykisk helse, SSHF

Medik og mekaniske tvangsmidler PSA Siste 12. mndr / 100 000 innbyggere

— Arendal Tvangsmiddelbruk siste 12 mndr — Kristiansand Tvangsmiddelbruk siste 12 mndr/100 000

Antall hendelser med belteseng PSA Samlet siste 12 mndr

Antall personer i belteseng PSA Samlet siste 12 mndr

Klinikkdirektør Oddvar Sæther,
Klinikk for psykisk helse, SSHF

Tid belteseng brukt siste i PSA samlet siste 12 mndr

Klinikkdirektør Oddvar Sæther,
Klinikk for psykisk helse, SSHF

Belteseng Minutter pr. episode PSA samlet Siste 12 mndr

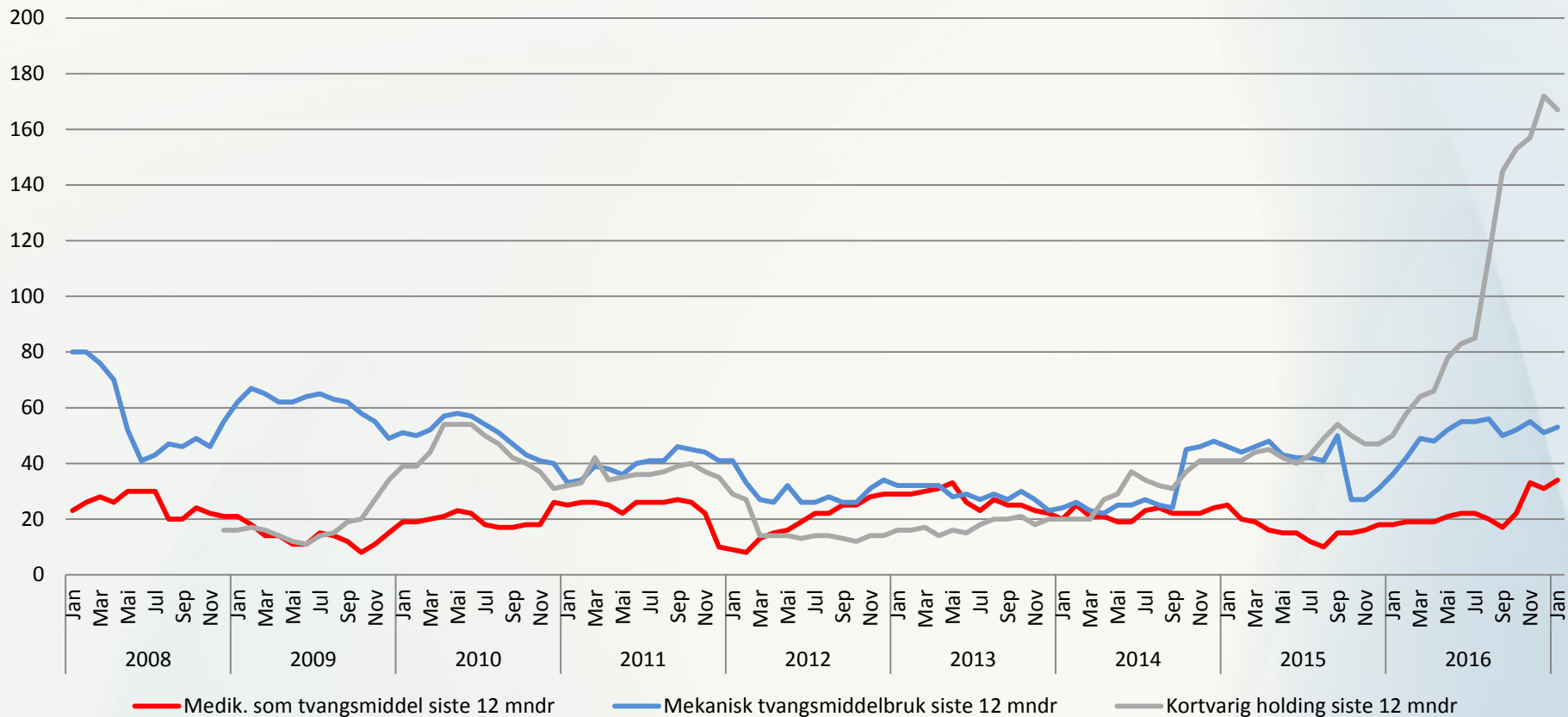

Klinikkdirektør Oddvar Sæther,
Klinikk for psykisk helse, SSHF

Tvangsmidler

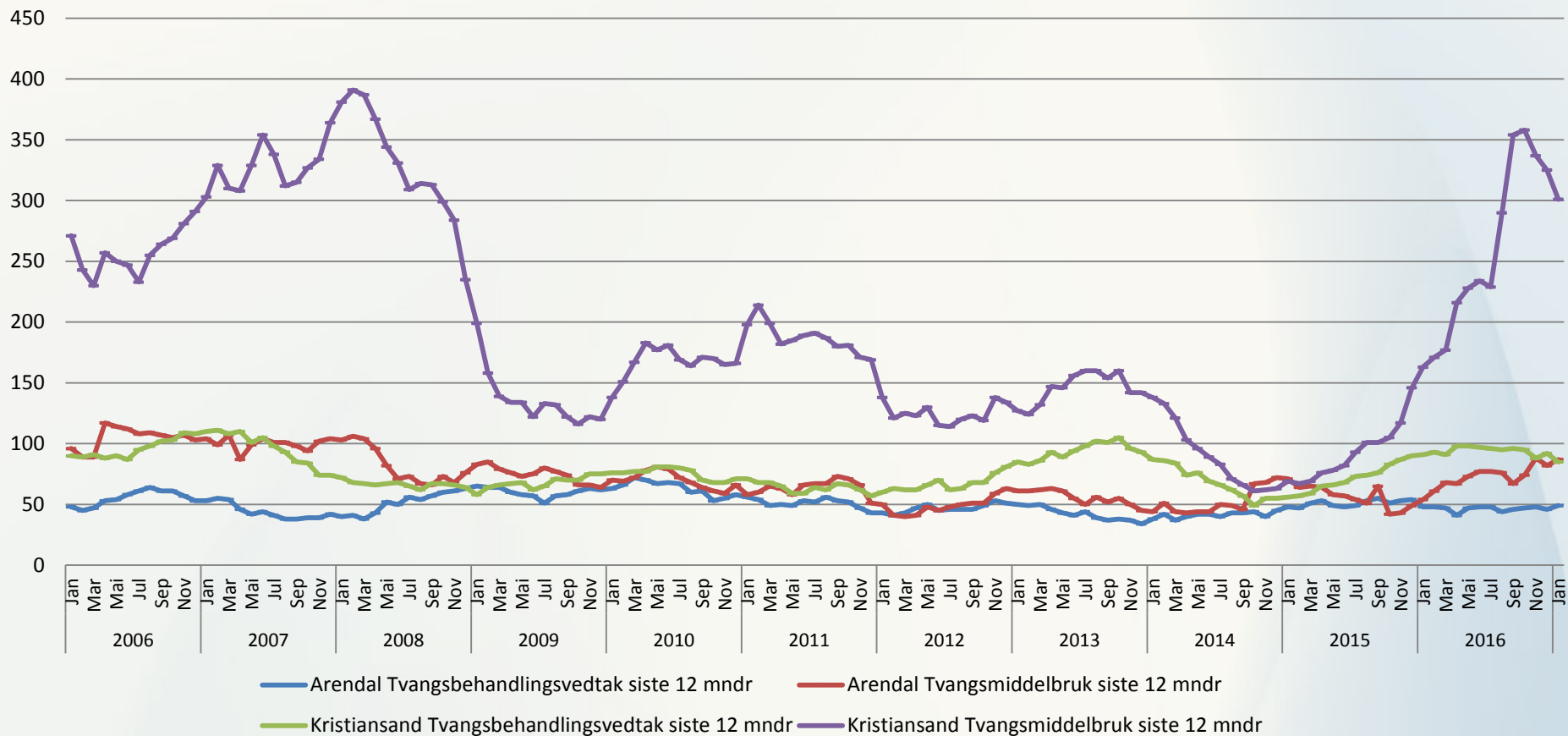
Antall hendelser siste 12 mndr (mekanisk, medik og kortvarig holding)

PSA Arendal

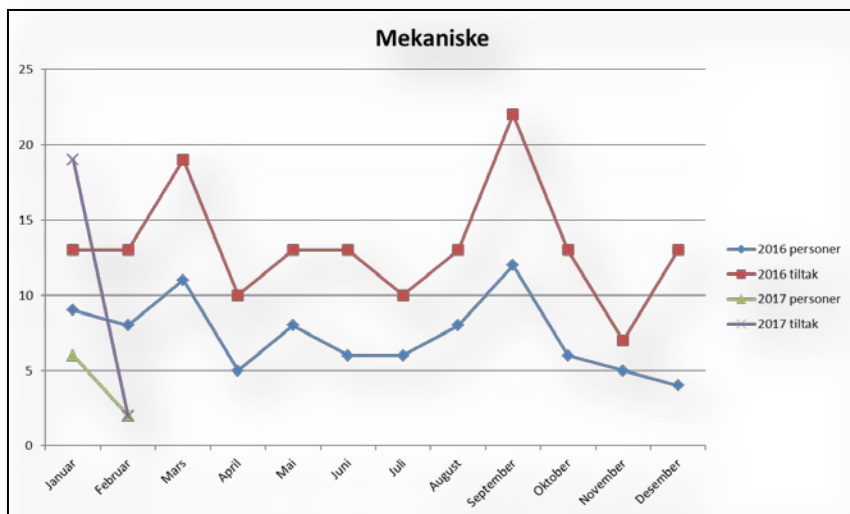
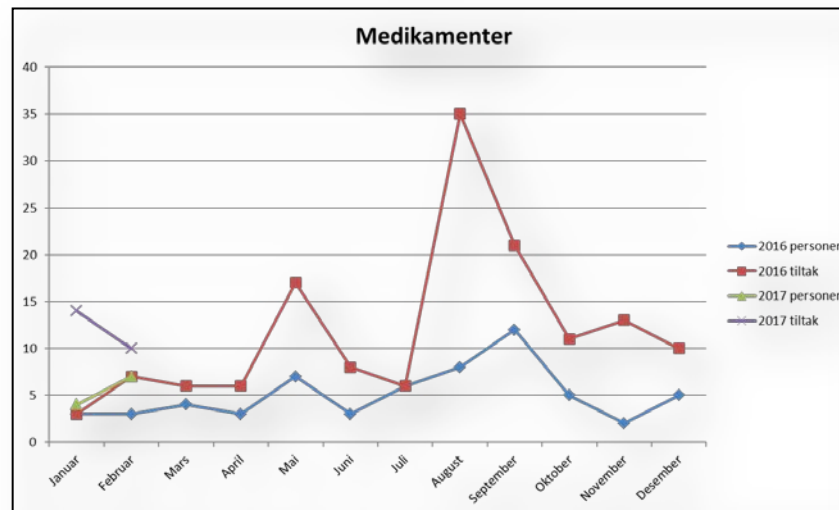
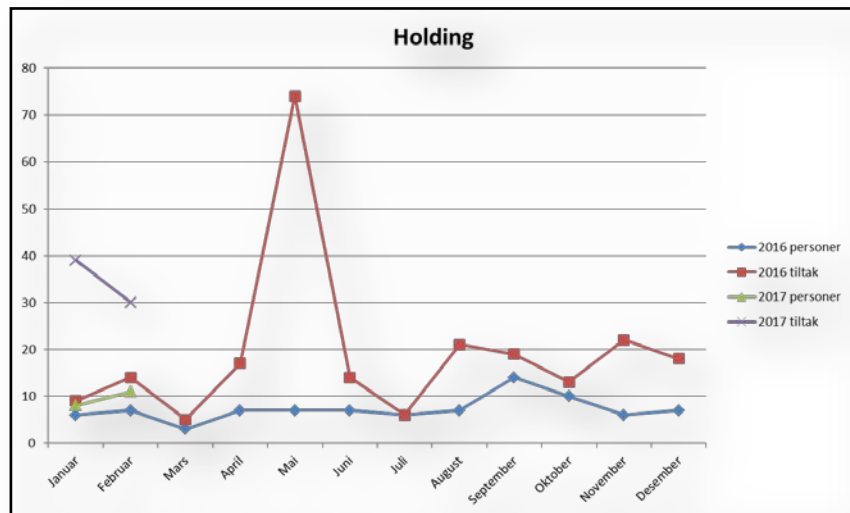
Klinikkdirektør Oddvar Sæther,
Klinikk for psykisk helse, SSHF

Tvangsmidler (unntatt holding og isolasjon) og tvangsbehandling samlet PSA

7. Pasientsikkerhet og kvalitet

a . Status for avvikende kvalitetsindikatorer

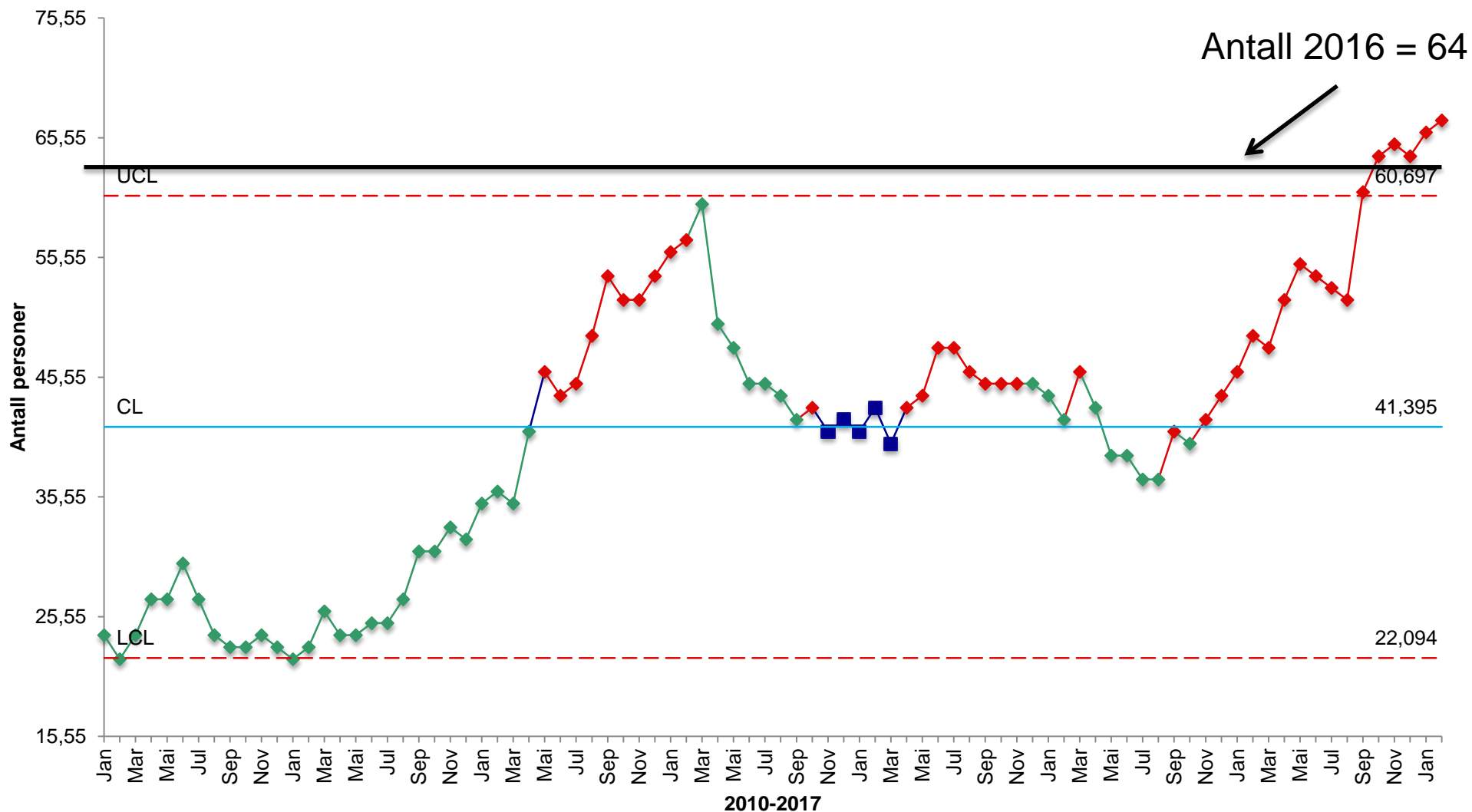

Så langt ser det ut som om holding øker. I februar 2016 var det 7 personer og 14 tiltak, og i februar 2017; 11 personer og 30 tiltak.

Også medikamenter kan se ut som øker. I februar 2016 var det 3 personer og 7 tiltak, og i februar 2016 var det 7 personer og 10 tiltak.

Når det gjelder mekaniske så er det imidlertid en nedgang. Februar 2016 hadde 8 personer og 13 tiltak. I februar 2017 er det 2 personer og 2 tiltak.

Antall personer med vedtak om holding siste 12 mnd

- Det hjelper ikke med gode tall hvis de ikke brukes til noe
- Etterspørre
- Kjenne seg igjen i tallene
- Ønske å bruke de til endring
- Vi **må** skjerpe registreringspraksisen slik at alt blir riktig ført

Til

Helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen
Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Deres ref.:
Vår ref.: 2012/116 CVN023
Dato: 5.1.2012

Om datakvaliteten ved registrering av bruken av tvang i Norge

Vi etterspør at det etableres en elektronisk tvangsprotokoll som oppfyller KITH's kravspesifikasjon. Dersom de ulike IT-aktører ikke kan levere dette, må det lages et eget prosjekt som ferdigstiller en slik protokoll. Det kliniske miljøet etterspør denne, de systemansvarlige ved foretakene vil ha den, og de sentrale mottakere av dataene kritiserer kvaliteten av dagens rapporter.

Dagens situasjon med dårlig datakvalitet er svært utilfredsstillende. Den gjør det vanskelig å monitorere bruk av tvang i det psykiske helsevern, og gjør registerdata om tvang uegnet til bruk i forskning og kunnskapsutvikling. Vi håper derfor at arbeidet med å bedre datakvaliteten på dette området vil bli prioritert.